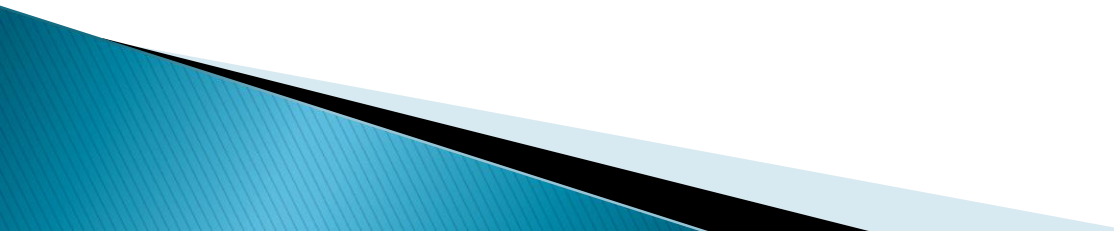

Analiza nowych regulacji prawnych w zakresie opłat za udostępnianie PZGiK

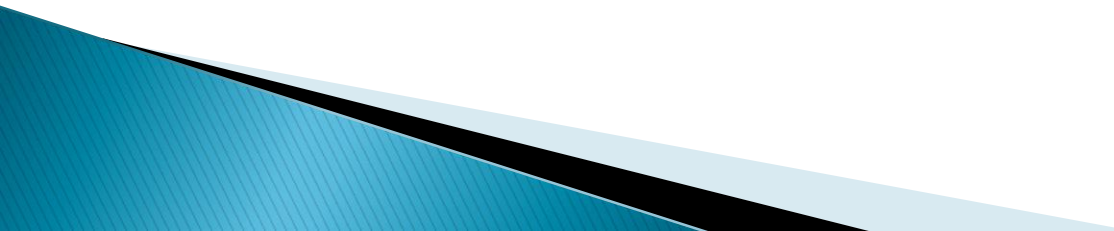
Rafał Piętka

Prezes Geodezyjnej Izby Gospodarczej

Ramowy plan referatu

- ▶ Przyczyny znowelizowania ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne w zakresie opłat geodezyjnych
 - ▶ Zalety wprowadzonej nowelizacji
 - ▶ Wady wprowadzonej nowelizacji
-

Przyczyny
znowelizowania
ustawy z dnia 17 maja 1989 r.
Prawo geodezyjne i
kartograficzne w zakresie opłat
geodezyjnych

Uzasadnienie ustawy z dnia 5 czerwca 2014 r. – o zmianie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r., poz. 897)

- ▶ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 czerwca 2013 r. sygn. akt K 30/12
- ▶ przepis upoważnienia ustawowego dotyczący określenia opłat za czynności geodezyjne traci moc z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku,
tj. z dniem 12 lipca 2014 r.

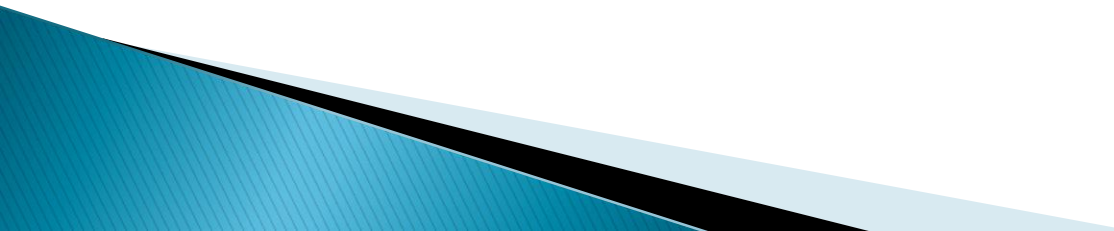
Wyrok TK z dnia 25 czerwca 2013 r., sygn. akt K 30/12

- ▶ o niezgodności art. 40 ust. 5 pkt 1 lit. b) ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji przesądziły następujące argumenty:
- ▶ **ogólnikowość zakwestionowanego przepisu** – daniny publiczne zostały w pełni uregulowane w akcie wykonawczym do ustawy,
- ▶ sformułowany w zaskarżonym przepisie nakaz uwzględnienia przez właściwego ministra "potrzeb różnych podmiotów" **nie stanowił precyzyjnego kryterium** określenia wysokości opłaty oraz metody jej obliczania lub waloryzacji,
- ▶ nakazując organowi wydającemu rozporządzeniu uwzględnić "konieczność zapewnienia środków na aktualizację i utrzymywanie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego" prawodawca wskazywał jedynie **cel opłat**. Z celu tego nie sposób jednak było wyprowadzić **wytycznych odnośnie do wysokości i metody obliczania opłat**. Organowi władzy wykonawczej pozostawiono w tym zakresie **pełną swobodę regulacyjną**.
- ▶ zakwestionowany przepis nie odnosił się też w ogóle do kwestii **zróżnicowania wysokości** opłat z uwagi na zróżnicowanie czynności związanych z funkcjonowaniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego lub zróżnicowaniem zakresu i formy udostępnianych danych i informacji z tegoż zasobu.

Wyrok TK z dnia 25 czerwca 2013 r., sygn. akt K 30/12

- ▶ art. 40 ust. 5 pkt 1 lit. b ustawy PGiK traci moc obowiązującą z upływem 12 (dwunastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej,
- ▶ w okresie między ogłoszeniem wyroku, a utratą mocy obowiązującej przez przepis oznaczony w jego sentencji, prawodawca zobowiązany jest dokonać stosownej zmiany prawa, aby **zapewnić realizację wskazanych w niniejszym wyroku zasad konstytucyjnych.**

Zalety
nowelizacji przepisów ustawy
Prawo geodezyjne i
kartograficzne
w zakresie opłat

Zalety nowych regulacji ustawy PGiK

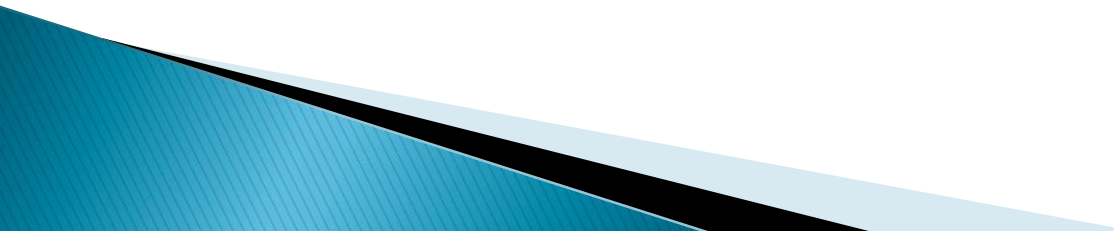
- ▶ kompleksowe uregulowanie w ustawie,
- ▶ stworzenie zamkniętego katalogu czynności, z którymi związane jest naliczanie opłat geodezyjnych,
- ▶ ujednoczenie sposobu dokumentowania opłat geodezyjnych poprzez wprowadzenie urzędowego Dokumentu Obliczania Opłaty,
- ▶ usunięcie z obrotu prawnego rzekomych delegacji do ustalania przez organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej dodatkowych opłat geodezyjnych dotyczących sporządzanych kopii
- ▶ rozszerzenie katalogu podmiotów, którym materiały zasobu geodezyjnego i kartograficznego udostępniane są nieodpłatnie, w tym zwłaszcza na szczególną uwagę zasługuje art. 40a ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne,

- ▶ **Art. 40a ust. 2 pkt 3 ustawy PGiK:**
- ▶ udostępnianie wykonawcy prac geodezyjnych lub prac kartograficznych materiałów zasobu następuje nieodpłatnie w przypadku prac geodezyjnych lub prac kartograficznych wykonywanych w celu realizacji określonych w ustawie zadań organów administracji geodezyjnej i kartograficznej lub Głównego Geodety Kraju, po podpisaniu umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego obejmującego takie prace
- ▶ **transparentność finansów publicznych** służących wykonywaniu zadań z zakresu geodezji i kartografii

Przepisy intertemporalne

- ▶ art. 12 ustawy z dnia 5 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy PGiK
- ▶ w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, związanych z koniecznością poniesienia opłaty, jeżeli zachodzi różnica pomiędzy wysokością opłaty wynikającą z przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, a opłatą wynikającą z przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, **pobiera się opłatę niższą.**

Wady
nowelizacji przepisów ustawy
Prawo geodezyjne i
kartograficzne
w zakresie opłat

Główne wady nowelizacji ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne w zakresie opłat geodezyjnych

- **stopień skomplikowania** sposobu naliczania opłat geodezyjnych (art. 40d ust. 1 ww. ustawy)
- opłata za udostępnianie materiałów zasobu oraz za wykonanie czynności, o których mowa w art. 40b ust. 1, jest **iloczynem odpowiednich stawek podstawowych, liczby jednostek rozliczeniowych oraz współczynników korygujących lub sumą takich iloczynów**
- mechanizm naliczania samej opłaty w swej zasadniczej konstrukcji nie uległ zmianie, co stwarza ryzyko **nadużyć ze strony organów,**
- do Geodezyjnej Izby Gospodarczej docierają sygnały, że za te same czynności w różnych Ośrodkach opłaty naliczane są w innej wysokości – **czyli nowe prawo i stary problem!**

Główne wady nowelizacji ustawy PGiK

- ▶ niespójność terminologiczna
- ▶ np. art. 41b ust. 2 a art. 40b ww. ustawy wskazuje, że **wpływy ze sprzedaży map** stanowią dochód budżetu powiatu, gdzie przepisy dotyczące opłat stanowią, że materiały zasobu są udostępniane, a nie sprzedawane,
- ▶ nieprzygotowanie urzędników do stosowania nowo obowiązujących przepisów

Sposób dokumentowania naliczenia opłaty geodezyjnej

- ▶ **Art. 40e. ust. 1** ustawy PGiK
- ▶ Wysokość należnej opłaty oraz sposób jej wyliczenia utrwała się w **Dokumencie Obliczenia Opłaty**, który zawiera:
 - ▶ 1) nazwę jednostki organizacyjnej, która wystawiła dokument;
 - ▶ 2) identyfikator i datę wniosku o udostępnienie materiałów zasobu albo identyfikator i datę zgłoszenia prac geodezyjnych lub prac kartograficznych;
 - ▶ 3) nazwy oraz liczbę jednostek rozliczeniowych udostępnianych materiałów zasobu, a także oznaczenia pozycji w odpowiedniej tabeli opłat zawartej w załączniku do ustawy;
 - ▶ 4) wysokość użytych do wyliczenia podstawowych stawek jednostkowych oraz współczynników korygujących;
 - ▶ 5) kwotę opłaty;
 - ▶ 6) datę wystawienia dokumentu oraz podpis organu lub upoważnionej przez niego osoby.

Sposób dokumentowania naliczenia opłaty geodezyjnej

- ▶ Wzór Dokumentu Obliczenia Opłaty
- ▶ rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 9 lipca 2014 r. *w sprawie udostępniania materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, wydawania licencji oraz wzoru Dokumentu Obliczenia Opłaty* (Dz. U. z dnia 11 lipca 2014 r.)

Sposób dokumentowania naliczenia opłaty geodezyjnej

Art. 40f ustawy PGiK

1. W przypadku **sporu dotyczącego zakresu udostępnianych materiałów zasobu lub wysokości należnej opłaty**, właściwy organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej wydaje decyzję administracyjną.

2. Wniesienie odwołania od decyzji w sprawie ustalenia wysokości opłaty za udostępnianie materiałów **zasobu nie wstrzymuje udostępnienia tych materiałów**, pod warunkiem uiszczenia opłaty w wysokości ustalonej w zaskarżonej decyzji.

3. W przypadku gdy w wyniku rozpatrzenia odwołania lub ponownego rozpatrzenia sprawy na skutek wyroku sądu administracyjnego wysokość opłaty zostanie zmniejszona, **nadpłata podlega zwrotowi wraz z odsetkami ustawowymi**.

Sposób dokumentowania naliczenia opłaty geodezyjnej

- ▶ W jakich okolicznościach należy uznać, że powstał spór
- ▶ *dotyczący zakresu udostępnianych materiałów zasobu lub wysokości należnej opłaty,*
- ▶ a w konsekwencji, że organ zobowiązany jest ustalić wysokość należnej opłaty w decyzji administracyjnej?

Sposób dokumentowania naliczenia opłaty geodezyjnej

- ▶ ustawa milczy odnośnie tego, w jaki sposób należy wdać się w spór – zastrzeżenia należy zgłosić na piśmie, czy ustnie do protokołu?
- ▶ w jakim terminie zobowiązany winien oświadczyć, iż kwestionuje wysokość obliczonej opłaty? Czy możliwość wdania się w spór co do istoty sprawy kiedykolwiek wygasa?
- ▶ w jakim terminie organ winien wydać decyzję,? Czy może odmówić jej wydania? Co w przypadku, gdy organ nie podejmuje żadnych działań w przedmiocie zgłoszonych zastrzeżeń?
- ▶ Czy zgłoszenie zastrzeżeń co do ustalonej opłaty wszczyna postępowanie w przedmiocie ustalenia wysokości należnej opłaty? W oparciu, o jakie przepisy proceduralne winno się ono zatem toczyć?
- ▶ Jaki organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej jest właściwy do ustalenia wysokości należnej opłaty w decyzji administracyjnej?
- ▶ Który organ jest właściwy do rozpoznania odwołania wniesionego od decyzji ustalającej opłatę, Samorządowe Kolegium Odwoławcze, czy Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego?

Sposób dokumentowania naliczenia opłaty geodezyjnej

- ▶ w urzędowym wzorze Dokumentu Obliczenia Opłaty **nie zawarto pouczenia**, co do możliwości zaskarżenia opłaty
- ▶ **Art. 9 Kodeksu postępowania administracyjnego:**
- ▶ **Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.**

Uwierzytelnianie dokumentów

- ▶ Art. 12 ust. 5 ustawy PGiK:

Przyjęcie zbiorów danych lub innych materiałów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego właściwy organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej potwierdza wpisem do ewidencji materiałów tego zasobu, a także opatrzeniem dokumentów przeznaczonych dla podmiotu, na rzecz którego wykonawca prac geodezyjnych lub prac kartograficznych realizuje prace geodezyjne lub prace kartograficzne, odpowiednimi klauzulami urzędowymi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 8.

Uwierzytelnianie dokumentów

- ▶ **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI**
z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie sposobu i trybu uwierzytelniania przez organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej dokumentów na potrzeby postępowań administracyjnych, sądowych lub czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z dnia 10 lipca 2014 r.)
- ▶ § 2. 1. Dokumenty opracowane przez wykonawców prac geodezyjnych lub prac kartograficznych na potrzeby postępowań administracyjnych, sądowych lub czynności cywilnoprawnych **podlegają uwierzytelnieniu poprzez opatrzenie tych dokumentów odpowiednimi klauzulami urzędowymi, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, zwanej dalej "ustawą".**

Uwierzytelnianie dokumentów

- ▶ czy **potwierdzenie przyjęcia** zbiorów danych lub innych materiałów do zasobu poprzez opatrzenie dokumentów przeznaczonych dla podmiotu, na rzecz którego wykonawca prac geodezyjnych lub prac kartograficznych realizuje te prace odpowiednimi klauzulami urzędowymi,
- ▶ związane jest z koniecznością uiszczenia opłaty geodezyjnej,
- ▶ o której mowa w art. 40b ust. 1 pkt 3 ustawy PGIK?

Sprawy wszczęte a niezakończone przed dniem 12 lipca 2014 r.

- ▶ art. 12 ustawa z dnia 5 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji:
- ▶ *W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, związanych z koniecznością poniesienia opłaty, jeżeli zachodzi różnica pomiędzy wysokością opłaty wynikającą z przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, a opłatą wynikającą z przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pobiera się opłatę niższą.*
- ▶ Jaką sprawę należy uznać za wszczętą a niezakończoną przed dniem wejścia w życie nowelizacji ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne?
- ▶ Co z zaliczką na poczet należnej opłaty geodezyjnej w wysokości 45%, pobraną przy zgłoszeniu pracy geodezyjnej?
- ▶ Czy w sytuacji gdy na skutek zmiany stanu prawnego obowiązek poniesienia opłaty geodezyjnej w związku ze zgłoszenie wygasł, np. art. 40a ust. 2 pkt 3 ustawy, zaliczka pobrana przed dniem 12 lipca 2014 r. powinna zostać zwrócona?

- ▶ Nowelizacja ustawy PGiK w zakresie opłat

WIELE PYTAŃ

NIEWIELE ODPOWIEDZI...

Dziękuję za uwagę